

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

10-11 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М. д-р екон. наук

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Славінська О.В., нач. редакційно-видавничого відділу

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації: матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. 10-11 квітня 2025р. Білоцерківський НАУ. 353 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Вітальне слово учасникам конференції:

Шуст О.А. ректор Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Варченко О.М. проректор з наукової та інноваційної діяльності Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Ковальчук І.В., декан соціально-гуманітарного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, кандидат юридичних наук, доцент

Бровко Н.І., завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін Білоцерківського національного аграрного університету, д-р юрид. наук, професор

Jozef Zat'ko Dr.h.c. mult. JUDr., PhD, LL.M, MBA, Honor. Prof. mult. President of European institute of further education (EIDV), Founder of Eastern European Development Agency (EEDA), Podhájska, Slovak republic

ЗМІСТ

Секція 1 Нові парадигми та напрямки досліджень філософських, політологічних, історичних наук у світовому просторі

Мельник Л.М. Українське православ'я у формуванні ментальності українців.....	6
Пасічник Н.С. Формування мілітарної ідентичності здобувачів вищої освіти.....	8
Грек І.М. Збереження культурної спадщини як фактор зміцнення національної ідентичності України у воєнний час.....	12
Ордіна Л.Л. Вплив українського менталітету на розвиток духовної культури особистості	15
Ярмола О.В. Білоцерківський сільськогосподарський технікум у 1926-1927 навчальному році....	17
Самойленко Л.Я. Трансформація політичних інститутів в умовах глобальних викликів: між стабільністю та адаптацією.....	21
Bashannyk O. The analytical priorities of the historical institutionalism of political science at the study of political system's functioning peculiarities.....	25
Самойленко Л.Я., Мельник Л.М. Держава у добу постправди: виклики для демократичного управління та верховенства права.....	30

Секція 2 Тенденції та сучасні виклики галузевих юридичних наук та правових практик в умовах євро інтеграції

Ковальчук І.В. Правове регулювання фінансових відносин у контексті цифрової трансформації економіки.....	33
Бровко Н.І. Проблемні питання впливу інформатизації на реалізацію деяких екологічних прав людини.....	37
Кушакова-Костицька Н.В. Реформа освіти та інформаційна політика в Україні: філософсько-правовий аспект.....	40
Костицький М.В. Правовий статус прав і обов'язків особи в епоху постмодерну	44
Омельченко О.П. Тлумачення опису винаходу єдиним патентним судом: справа про патент на антитіла.....	49
Пономарьова О.О. Деякі аспекти призначення лікарських засобів через засоби телемедицини: досвід Польщі.....	52
Тимошук О.Г. Вплив практики Європейського суду з прав людини на вдосконалення національного механізму захисту прав людини: правовий аспект.....	56
Терещук М.М. Теоретико-правовий аналіз інституту посадової особи в законодавстві країн ЄС: конституційний вимір.....	60
Росавіцький О.О. Влада, міжнародне право та військові конфлікти.....	64
Макарчук В.В. Адміністративно-правові аспекти несення служби поліцейськими Національної поліції України як суб'єктами владних повноважень в умовах воєнного стану.....	66
Линник Т.В. Організаційно-правові аспекти легалізації представницьких органів корінних народів України.....	71
Сокиринська О.А. Використання медичного персоналу та медичного транспорту під час збройного конфлікту: правові проблеми та світова практика.....	74
Обіюх Н.М. Правовий аналіз поняття «екологічна шкода» в міжнародному екологічному праві і законодавстві.....	78
Ломакіна І. Ю. Проблематика мобінгу, шляхи вдосконалення.....	82
Kashyntseva O. Intellectual Property in the Political Context of Ukrainian Membership in the EU.....	85
Мельник В.О. Щодо екологізації аграрного сектору в умовах євроінтеграції.....	89
Аргат Я.П. Підприємницька діяльність фізичної особи.....	92
Насіна О.І. Мірові суди та судді: проблемні питання.....	95
Сімакова С.І. Корупція в органах пробації: шляхи виявлення та способи подолання.....	98

етапів: інформаційний (переважання когнітивно-оцінювального та емоційно-потребового компонентів); аксіологічний (домінування соціально-етичного компонента), самовдосконалюючий (переважання мотиваційно-вольового компонента, пов'язаного з екстеріоризацією духовних цінностей).

Отже, особливості українського менталітету, що знаходять свій вияв у сприйнятті та тлумаченні світу в системі духовного життя того чи іншого народу, нації, соціальних суб'єктів, відіграють важливу роль у розвитку духовної культури особистості. Ціннісно-смысловий простір особистості як топологічна структура, є ієрархічно підпорядкованим багаторівневою системою цінностей, що належать до таких принципів ментальної культури як творчість, гідність, духовний ідеал.

Список використаних джерел

1. Шеремет Л.П. Концептуально-методологічні принципи формування особистості (філософсько-культурологічний аналіз): наук.-метод. Посібник. Біла Церква, 2005. 305 с.
2. Духовна культура / Н. В. Хамітов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ, 2008. <https://esu.com.ua/article-19635>

УДК 377.36(062)(091)''1926/1927''

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ТЕХНІКУМ У 1926-1927 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Ярмола О.В.

к.філос.н., доцент кафедри філософських та політичних наук

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У тезах розглянуто освітню та господарську діяльність Білоцерківського сільськогосподарського технікума у 1926-1927 році, а також планування капітального ремонту головних навчальних та навчально-виробничих споруд цього освітнього закладу в наступні два роки. Звернуто увагу на поступове розширення штатного розкладу, організацію нових навчальних підрозділів, облаштування навчальних аудиторій та лабораторій спеціальною літературою та обладнанням, що свідчить про покращення навчального процесу та створення можливостей у подальші роки для реорганізації технікуму в інститут.

Ключові слова: Білоцерківський сільськогосподарський технікум, Дмитро Леонідович Похилевич, парк Олександрія, урочище Голендерня, агрономічний відділ, механічний відділ

В останні десятиліття історія Білоцерківського сільськогосподарського технікуму (нині – Білоцерківський національний аграрний університет) в 20-х роках ХХ століття знайшла своє висвітлення в ґрунтовних колективних монографіях, окремих статтях, збірниках документів [1, 2, 3]. Проте й сьогодні ми знаходимо цікаві матеріали, які дозволяють розкрити невідомі сторінки минулого цього величного навчального закладу.

Одним з таких важливих документальних джерел про структуру та напрямки діяльності Білоцерківського сільськогосподарського технікуму є кошторис на 1926-27 рр., який був надісланий до фінансово-економічного управління Народного комісаріату освіти УСРР 18 серпня 1926 року [4, арк. 1].

Згідно з цим документом штатний розклад технікуму було встановлено: на 1 листопада 1925 року – 49 осіб, а на 1 липня 1926 року – 55 осіб. Білоцерківський сільськогосподарський технікум складався з двох відділів: механічного та агрономічного. При кожному з них були окремі господарства. Перебував на стадії організації ливарний цех в навчальних майстернях. Фунціонував відділ технічної переробки фруктів та овочів [4, арк. 3].

У віданні технікуму знаходились: парк («Олександрія» площею 150 гектарів) та ліс («Голендерня» площею 100 гектарів). Також планувалось розширити молочну ферму до 30 корів. У квітні 1926 року технікумом було придбано в навчально-виробничих цілях трактор «Фордзон». [4, арк. 4].

При технікумі діяв військовий кабінет з підручниками для проходження військових дисциплін. Військова підготовка здійснювалась окремо на кожному

курсі обох відділень (тобто у 6-ти групах). При цьому на кожну групу виділялось у рік 75 навчальних годин [4, арк. 14 зв.-15].

В цей час викладали навчальні дисципліни наступні лектори [4, арк. 28 зв.-32]:

- на агрономічному відділі: Архімович А.З., Савицький В.Ф., Михайловський, Левенбер, Фанстиль В.Ф., Сенін Г.С., Гродзінський М.К., Люмкіс, Бондаренко Т.Л., Протас Я.Г., Кораб Й.Й., Шевченко О.М., Баранівський М.П.

- на механічному відділі: Лісовенко С.І., Лоренцо Д.М., Пожितько Ф.І., Чемолосов С.С., Коваленко В.П., Щуровський А.М., Пітюх Й.В., Мончунський, Якименко, Похилевич Д.Л., Пославський, Якерин А.А., Баранівський М.П., Кононоко В.П., Савінський А.М., Третьяк Т.С., Д'яконєць Ф.Б., Безуглий Є.В.

До квітня 1927 року Білоцерківський сільськогосподарський технікум очолював Дмитро Леонідович Похилевич (1897-1974), якого на посаді керуючого змінює Іван Гаврилович Бойко (1886-1936) [5, 6, 7].

У 1925-26 навчальному році 36 студентів отримували стипендію (19 карб. на місяць). У наступному році планувалось збільшити кількість стипендій до 80-ти (з розрахунку одна стипендія на кожні три студенти). У двох інтернатах технікуму мешкали 120 студентів [4, арк. 16, 18 зв., 105].

За соціальним станом та партійною належністю розподілялись наступним чином [4, арк. 105]:

- робітників – 28,
- селян – 130,
- «утриманців робітників» – 50,
- інших 15;
- членів КНС – 97,
- членів ЛКСМУ – 40,
- членів КП(б)У – 3,

У зв'язку з тим, що будівлі технікуму від початку Першої світової війни й до 1924 року залишались без належного ремонту, планувалось здійснити

капітальний ремонт таких споруд: двох корпусів (будинок навчальної частини агрономічного відділу – корпус №1; будинок навчальної частини механічного відділу – корпус №2), сторожки, чотирьох флігелів, електростанції та повітки, огорожі технікуму, двох студентських інтернатів (по вул. Базарній, 9 та по вул. Запровальній, 3), службового приміщення (за адресою – вул. Замкова, 17). Також планувалось спорудити нові будівлі: польову лабораторію з метеорологічною станцією для спостережень та лабораторної обробки учбово-дослідних матеріалів; амбар-магазин для обмолоту та збереження врожаю з дослідних ділянок; конюшню з маштарнею для 9-ти коней по обслуговуванню дослідного поля [4, арк. 18 зв.-19, 109, 115].

Таким чином ми можемо побачити, що 1926-1927 роки є важливим етапом у становленні Білоцерківського сільськогосподарського технікуму з подальшим перетворенням його спочатку в інститут, а згодом і в національний університет.

Список використаних джерел:

1. Білоцерківський державний сільськогосподарський інститут: 75 років: Минуле і сучасне / В.М. Власенко, М.Я. Молоцький, Ю.О. Павловський, Б.Й. Кашкін. К., 1995. 272 с.

2. Власенко В.М., Стародуб О.В., Чернецький Є.А. Білоцерківський аграрний університет: від витоків до сьогодення. Біла Церква, 2005. 224 с.

3. Ярмола О. Документи з історії Білоцерківського сільськогосподарського технікуму 1923-1928 рр. (за матеріалами протоколів засідань президії Білоцерківського окружного виконавчого комітету та Білоцерківської окружної економічної наради) / О. Ярмола // Хронос. Зошит V: матеріали засідання краєзнавчого клубу 1 березня 2017 р. Біла Церква. 2017. С. 33-53. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/5748>

4. ЦДАВОВ України. Ф. 166. Оп. 6. Спр. 1018.

5. Ярмола О. Життєвий шлях Дмитра Леонідовича Похилевича // Хронос. Зошит IV: матеріали засідання краєзнавчого клубу 17 листопада 2016 р. Біла Церква, 2016. С. 31-42. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/5702>

6. Ярмола О. До питання щодо окремих фактів біографії Дмитра Леонідовича Похилевича // Хронос. Зошит VI: матеріали засідання краєзнавчого клубу 16 травня 2017 р. Біла Церква, 2017. С. 47-49. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/5753>

7. Мартиненко О. В. Іван Гаврилович Бойко – директор Білоцерківського сільськогосподарського політехнікуму 1927-1929 рр./ О. В. Мартиненко, О. В. Поліщук // LVIII (58) Краєзнавчі читання імені о. Петра Лебединцева. 3 лютого 2022 р. Біла Церква, 2022. С. 27-34. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/10833>

УДК 321.01

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: МІЖ СТАБІЛЬНІСТЮ ТА АДАПТАЦІЄЮ

Самойленко Л.Я.

кандидат наук з державного управління, доцент,

доцент кафедри менеджменту та державної служби

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

м. Черкаси, Україна

Анотація У статті досліджується процес трансформації політичних інститутів у контексті сучасних глобальних викликів. Аналізуються основні чинники, що впливають на еволюцію політичних структур, зокрема цифровізація, зміна соціальних парадигм, геополітична нестабільність та екологічні загрози. Розглядається проблема балансу між стабільністю політичних інститутів та їхньою здатністю до адаптації в умовах динамічного середовища. Запропоновано концептуальні підходи до підвищення стійкості демократичних систем перед викликами сучасності.

Ключові слова: політичні інститути, трансформація, глобалізація, стабільність, адаптація, демократичні системи, цифровізація.

У сучасному світі політичні інститути стикаються з низкою викликів, які зумовлюють необхідність їхньої адаптації. Глобалізація, технологічний прогрес, зміна соціально-економічних парадигм, екологічні катастрофи та геополітичні конфлікти є тими факторами, що суттєво впливають на